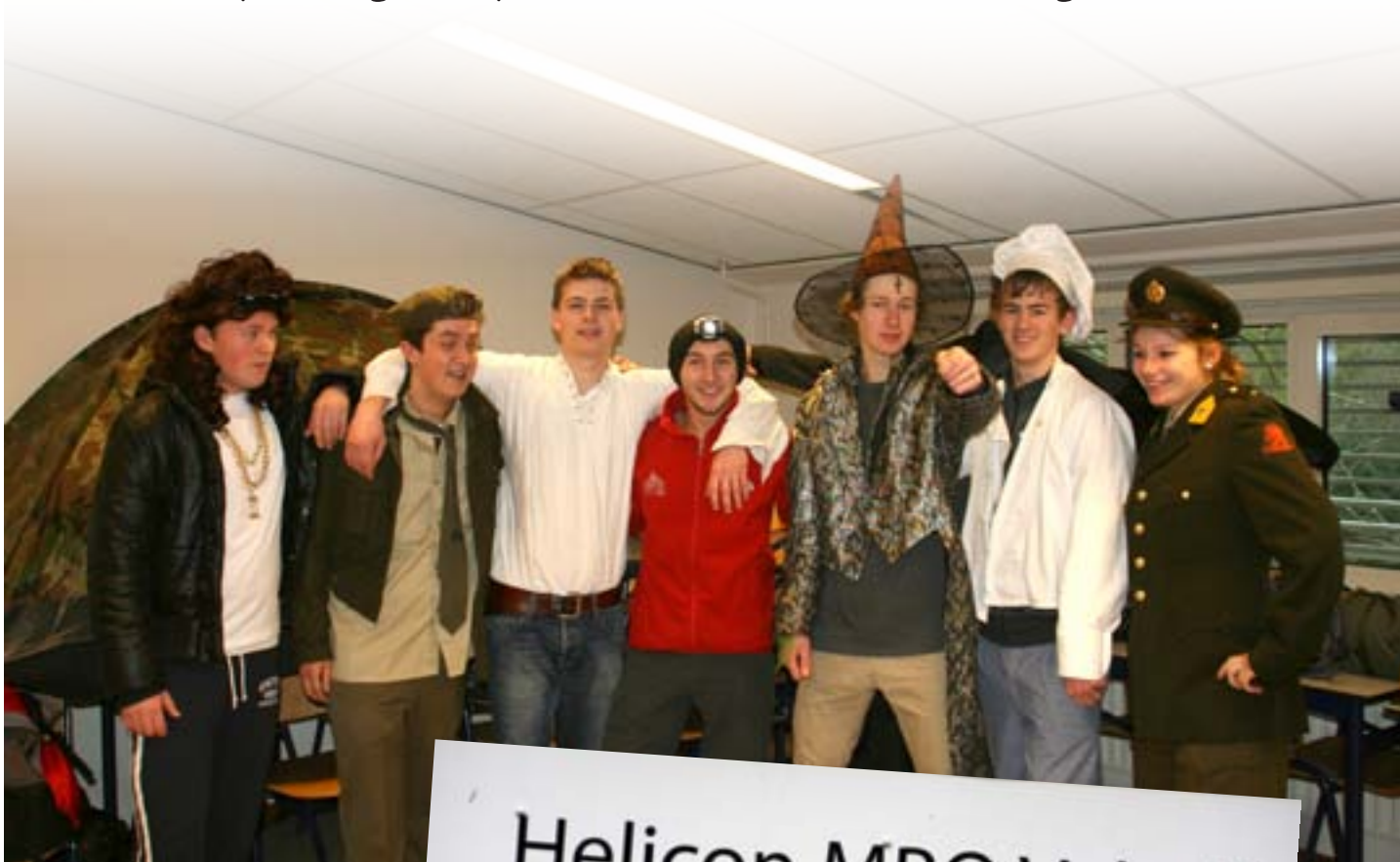

HELICON VELP,
PILOTSCHOOL IN EEN VIJFJARIG EXPERIMENT

Reuring in de netwerkschool

Beter onderwijs tegen lagere kosten, dat is het ultieme doel van de netwerkschool. De mbo-locatie Velp van Helicon Opleidingen experimenteert ermee sinds augustus 2010.

Leerlingen hebben zich verkleed voor een presentatie die ze gaan geven

Helicon MBO Velp is
Netwerkschool

TEKST EN FOTOGRAFIE JAN NIJMAN

‘Een school die twaalf weken per jaar dicht is, is niet meer van deze tijd’

We halen bedrijven de school in”, vertelt Mark Meijering. “Dat levert niet alleen financiële input op, maar vooral reuring.” Op de eerste verdieping van het schoolgebouw, daar waar vroeger

werkkamers voor docenten waren, zijn nu bijvoorbeeld een massagesalon en een adviesbureau voor land-schapsinrichting. Meijering en Evert van Eijndhoven, beiden projectleider bij Helicon Opleidingen, zijn momenteel bijvoorbeeld in overleg met een dansschool in Velp. Dat doen ze

omdat ze willen dat de netwerkschool deel uitmaakt van de samenleving, waardoor ze leerlingen onderwijs kunnen bieden in een realistische praktijkomgeving. Elke twee maanden organiseren leerlingen en docenten een Helicon Café, een netwerkcontmoeting. Bedrijven, onderwijsinstellingen, leerlingen en docenten ontmoeten elkaar in workshops of onder het genot van een hapje en drankje.

Wouter Jansen en Floris Boumans, vierdejaarsleerlingen bos- en natuurbeheer

Floris: “Het eerste wat ze me vroegen is wanneer ik vakantie wilde. Huh?, dacht ik. We kunnen de vakantie nu zelf inplannen.”

Wouter: “Ik heb de week voor de herfstvakantie vrij genomen. Je moet wel zorgen dat je je lessen inhaalt, maar het kan. Het maakt alles wat flexibeler.”

Floris: “Je hebt meer mogelijkheden om te netwerken met bedrijven. Zo heb ik via contacten van school mijn stage kunnen regelen bij Natuurmonumenten in Mook. Het Helicon Café, dat de school elke twee maand organiseert is daarvoor erg handig.”

Wouter: “Omdat ik daar iemand ontmoette van Hogeschool Zeeland, weet ik nu dat ik aquatische ecohydrologie als vervolgopleiding ga doen.”

Floris: “Ik denk dat er voor ons in de opleiding niet zoveel veranderd is. We zaten al twee jaar op school toen het ingevoerd werd.”

Wouter: “Voor eerste- en tweedejaars is er meer veranderd. Die werken veel meer in projecten in de praktijk, dat is een verbetering.”

Maaïke Schaap, docent Watermanagement

“De netwerkschool maakt een school voor leerlingen realistischer. Er zijn veel meer mogelijkheden om samen te werken met het bedrijfsleven. Het sluit beter aan bij de beroepspraktijk. Ik kan niet goed zeggen wat er anders is in vergelijking met de oude opzet. Ik ben hier komen werken toen de netwerkschool startte. Ik geef lessen, coach leerlingen, begeleid ze bij hun stages

en projecten. Leerlingen kunnen elk moment van het jaar instromen. Dat maakt de school flexibeler. Mijn vakanties moet ik plannen. Om praktische redenen plan je die toch in de schoolvakanties, er is immers een rooster.” “Met de studiepunten die dit jaar zijn ingevoerd, willen we leerlingen meer betrekken bij schoolactiviteiten. Verder kunnen leerlingen hun eigen studentonderneming presenteren. Tijdens een van de vorige Helicon Cafés organiseerden leerlingen een workshop social media. En tijdens de ‘dag van de duurzaamheid’ in november, kwam hier dankzij initiatieven van leerlingen de jeugdvertegenwoordiger van Rio 20+, de VN-campagne voor duurzame ontwikkeling.”

Ritme

Leerlingen zijn nadrukkelijk betrokken bij de organisatie van de activiteiten van het Helicon Café. Zo verdienen ze studiepunten. Vanaf dit schooljaar moet elke leerling tachtig studiepunten halen, vierdejaars veertig. Een studiepunt staat voor ongeveer een uur. Leerlingen kunnen maatschappelijk actief zijn of een bijdrage leveren in de schoolorganisatie: een excursie organiseren of een skireis naar Oostenrijk. Zo kan de school in Velp de kosten verlagen – de school stuurt geen nota’s meer voor een schoolbijdrage – en de maatschappelijke betrokkenheid vergroten.

360 dagen per jaar is het schoolgebouw open, van acht uur ’s ochtends tot tien uur ’s avonds. Alleen tussen kerst en oud en nieuw is het

Een netwerkschool:

- is 360 dagen per jaar open; leerlingen en medewerkers nemen, net als anderen in de maatschappij, in overleg vakantiedagen op;
- biedt intensieve begeleiding aan leerlingen;
- laat leerlingen zoveel mogelijk werken en leren in een realistische praktijksituatie;
- kent een flexibel programma; leerlingen volgen modules in hun eigen tempo en er zijn meerdere instroommomenten per jaar;
- werkt nauw samen met het bedrijfsleven, de buurt en oud-leerlingen.

dicht. “Dat laatste leverde nog protest op”, vertelt Van Eijndhoven. “Een groepje wilde in die dagen per se in de school aan het werk. We hebben geregeld dat zij er in konden.”

Meijering vertelt over de organisatie en vakantieplanning van een netwerkschool: “Het afstemmen

van activiteiten op het ritme van bedrijven of de maatschappij is een andere manier van denken. Het maakt de school veel flexibeler. Dat moet ook, wil je midden in de maatschappij staan en samenwerken met bedrijven. Een school die twaalf weken per jaar dicht is, is niet meer van deze tijd.”

Sander Kristalijn, mede-eigenaar van NL Adviseurs, een adviesbureau voor beheer van natuur, landschap en golfterreinen, gevestigd in de school

“Het leek ons aardig een werklocatie te zoeken in een omgeving waar we iets kunnen betekenen in uitwisseling van kennis. In 2005 zijn we gestart met ons bedrijf, eerst vanuit huis. We kregen meer behoefte om op een plek te zitten waar je kunt netwerken, waar je anderen ontmoet.”

“De vestiging hier in de netwerkschool vinden we aantrekkelijk. We kunnen iets betekenen voor de vakrichting

door gastlessen te geven, of via stages. We zitten zo dicht op de toekomstige arbeidsmarkt. De lijnen zijn korter, we kunnen makkelijker gebruik maken van de kennis die hier is, bijvoorbeeld via het bedrijfsbureau dat ook in het gebouw zit.”

“In de opleiding Urban Design leren leerlingen werken met Autocad. We hebben een pool van leerlingen die we soms inhuren voor het uitwerken van opdrachten. Natuurlijk hebben we ook contact met opleidingen Bos- en natuurbeheer of Land, water en milieu. Dat zijn de opleidingen die in het verlengde van ons werkveld zitten. Voor leerlingen zijn we soms een makkelijke prooi als ze stages zoeken. Gelukkig weten we dat goed in de hand te houden.”

Teonie Jansen, tweedejaars Wellness & Lifestyle en Inge Wellerbos, derdejaars leerling Urban Design

Inge: “Alles ging veranderen toen ik er een jaar zat. Ik heb niet gekozen voor de netwerkschool, voor mij hoefde dat niet. Maar ik ga hier niet weg, want het is een hele leuke school. De sfeer is geweldig.”

Leonie: “We organiseren schoolfeesten. Helpen mee bij de introductieweek. Dat ze daar nu studiepunten voor geven, vind ik niet nodig. Zonder dat hadden we het ook wel gedaan.”

Inge: “Dat Helicon Café is wel erg leuk: je ontmoet medeleerlingen, bedrijven. Het is best lastig voor een mbo’er een interessante stage te vinden omdat je soms concurreert met hbo’ers. Dat netwerkcafé helpt erbij.”

Leonie: “Dat er in de school bedrijfjes zitten, daar merk ik niet zo veel van. Een klasgenoot heeft een eigen massagepraktijk hier in de school. Mooi dat dat kan.”

Inge: “Sommige klasgenoten werken voor NL Adviseurs. Ze werken in Autocad opdrachten uit.”

Leonie: “Het goede van de netwerkschool is dat je overal zelf verantwoordelijk voor bent. We moeten veel zelf regelen. Ze lopen niet achter je aan. Je kunt in de zomer stage lopen en in de winter op vakantie als dat handig is.”

Mountainbiketocht

Natuurlijk gaat niet alles in één keer goed. Daarvoor is het netwerken dan ook een experiment. Leerlingen die opeens geconfronteerd worden met de verplichting studiepunten te halen, zijn hier niet gelukkig mee. “Ik snap dat wel,” zegt Meijering, “maar eens moet je het invoeren. Het gaat er ons om dat je leerlingen medeverantwoordelijk maakt voor de schoolorganisatie. Het is een manier om het onderwijs goedkoper te maken.” Belangrijker nog, vindt hij, is dat het onderwijs voor leerlingen interessanter wordt omdat het in een realistische context plaatsvindt. Zo gaat een groep leerlingen bos- en natuurbeheer een aantal weken aan het werk in nationaal park de Weerribben met Staatsbosbeheer. Daarnaast maken eerstejaars leerlingen een beheerplan voor park Sonsbeek in Arnhem in samenwerking met de beheerder. En leerlingen Outdoor & Adventure ontwerpen niet alleen een mountainbikeroute, maar voeren die route ook uit. Tijdens de tocht leggen ze uit wat er te zien is. “Dat maakt onderwijs leuk.” ■

Kijk voor links en weblog en twitter van netwerkschool Velp op www.groenonderwijs.nl > editie 2

Vijfjarige pilot

In 2010 startten vijf scholen, waaronder Helicon Velp, onder wetenschappelijke begeleiding een vijfjarig experiment. Zij werden ingericht als netwerkschool. Het model voor de netwerkschool is een uitwerking van een gedachte-experiment dat in 2006 startte. Betrokkenen brainstormden over de ideale school, een school die beter onderwijs biedt tegen lagere kosten. De netwerkschool is flexibel, staat midden in de samenleving en heeft sterke binding met maatschappij en bedrijfsleven. Het mbo in Velp is de enige vestiging die het model voor de netwerkschool integraal, voor alle opleidingen heeft ingevoerd. Zie www.netwerkschool.nl. De vier andere pilot-scholen zijn (afdelingen van) roc's.